

У 1994 РОЦІ МІЖНАРОДНА ГРОМАДСЬКІСТЬ ШІРОКО ВІДЗНАЧАТИМЕ 200 РІЧЧЯ З ДНЯ СМЕРТІ НАШОГО ЗЕМЛЯКА — ПОЕТА І ФІЛОСОФА ГРИГОРІЯ САВИЧА СКОВОРОДИ. ЦЯ ПОДІЯ, ЗРОЗУМІЛО, ВІКЛИКАЄ ЗАРАЗ ПІДВИЩЕНУ ЗАІНТЕРЕСОВАНОСТІ ДО ОСОБИСТОСТІ МАНДРІВНОГО МУДРЕЦЯ, ЗМУШУЄ ПОВЕРТАТИСЯ ДО НЬОГО ЗНОВУ І ЗНОВУ, ПЕРЕЧИТУВАТИ ЙОГО, ЗВЕРТАТИСЬ ДО МІСЦЬ, ДЕ ВІН НАРОДИВСЯ, ЖИВ, БУВАВ, ДЕ ЗНАЙШОВ СВІЙ ОСТАННІЙ ПРИТУЛОК.

«Нова праця» ще жодного разу не знайомила читачів з місцем його поховання, пам'ятниками, що відкриті там. І от недавно про ті пам'ятні для всього світу місця редакція одержала кілька фотознімків. Їх запропонував вже знайомий читачам по публікаціях в районці фотодобителі з Москви П. Шабельник.

Харківщина. Сковородинівка

Як відомо, помер Григорій Савич 1794 року в селі Пан Іванівка (тепер Сковородинівка Харківської області). Він сам, за переказами, викопав собі могилу під улюбленим дубом у маєтку свого близького товариша Коваліського. Там же і похований.

Зараз на місці поховання лежить надмогильний камінь з написом: «Григорій Савич Сковорода. Видатний український просвітителі, філософ і поет. 1722-1794». На фотознімку можна побачити цей камінь, а на іншому — обнесений металевою огорожею стародавній дуб з пам'ятником філософу. Дуб ще живий, хоч має велике душло і кілька століть віку. Для міцності стягнутий товстими обручами, що допомагають йому вистояти в бурі та грози і продовжують його вік.

Перед дубом — пам'ятник. Ніби з стовбура самого дерева вирізане, постає перед нами, задумливе обличчя Сковороди. Рука притискує до грудей найдорожче, те з чим він ніколи не розлучався — книгу. Сковорода в задумі: про свій народ, якому присвятив життя, про непросту долю України, про волю.

«Что то за волюность? Добро в ней какое?» — запитує філософ. А в його обличчі, сповненому мудрості, і погляді, що звернутий у віки наперед, бачимо й тризугу. Григорій Сковорода — філософ, і він розуміє, що його народ не переживе ще багато визвольних змагань перш ніж здобуде її, оту жадану «волюность». Але він знає й те, що скільки б народ не думав, не гнітився, — ця ідея, як казковий птах Фенікс, знову і знову поставати

ме перед ним, аж поки не втілиться в суспільну реальність.

У Г. С. Сковороди є чому навчитися. Тому не заростає стежка до його могили, не в'януть польові квіти біля пам'ятників йому — і в Сковородинівці, і в Чорнухах, і в Лохвиці, і в Києві...

І наш, жителів району, моральний обов'язок підтримувати цей духовний ланцюжок, що протягнувся від смарзної групи з дворища Сковороди в Харсіках, де народився майбутній мудрець Григорій, до дуба, під яким він похований. А ця публікація нехай стане ще одним кілецьком у цьому ланцюжку.

М. ЛИСЕНКО,
с.мт. Чорнухи.

